Nr. 8. Warszawa, dnia 26 Kwietnia 1919 r. Rok I.

# DZIENNIK URZĘDOWY
## MINISTERSTWA SKARBU.

Cena numeru 2 mk. Prenumerata kwartalna 10 mk. Ogłoszenia, które na mocy przepisów obowiązujących podlegają opublikowaniu w „Dzienniku Urzędowym Ministerstwa Skarbu" oraz inseraty publiczne należy kierować do Administracji, (Wydział gospodarczy Ministerstwa Skarbu, Leszno 5). Cena ogłoszeń za wiersz jednoszpaltowy po tekście 2 mk.

TREŚĆ:


### 107.

**OKÓLNIK**

**do Wszystkich Panów Szefów Sekcji, Dyrektorów Zakładów, Urzędów i Monopolów.**

Niniejszem zarządzam, że za Ministra Skarbu może podpisywać tylko Wice-Minister, natomiast Szefowie Sekcji, Dyrektorowie Monopolów, Zakładów i Urzędów podpisują papiery nie w imieniu Ministra Skarbu, lecz w imieniu własnem.

Warszawa, dn. 7 kwietnia 1919 r.

Minister Skarbu:
*(—) Karpiński.*

### 108.

**OKÓLNIK**

Polecam wszystkim pracownikom w urzędach Ministerstwa Skarbu szybkie i dokładne załatwianie powierzonych im spraw. Żadne zaległości nie powinny być dopuszczalne.

Naczelnicy poszczególnych wydziałów powinni dążyć bezustannie do tego, aby bieg korespondencji był wciąż udoskonalany.

W pierwszym rzędzie polecam tę sprawę wszystkim, którzy pracują w głównym Zarządzie Ministerstwa.

Jednocześnie proszę b. o uprzejmość w stosunkach z publicznością, zgłaszającą się do urzędów.

Warszawa, dn. 12 kwietnia 1919 r.

Minister Skarbu:
*(—) Karpiński.*

# Organizacja władz.

## 109.

USTAWA

z dnia 8 kwietnia 1919 r.

**w przedmiocie objęcia przez Ministerstwo Skarbu administracji skarbowej na ziemiach polskich, które wchodziły w skład b. monarchji Austrjacko-Węgierskiej.**

Art. 1.

Naczelne kierownictwo całej administracji skarbowej na ziemiach polskich, które wchodziły w skład b. monarchji Austrjacko-Węgierskiej, obejmuje Ministerstwo Skarbu. W związku z tem wchodzą wymienione w następujących artykułach zmiany w dotychczasowym ustroju tej administracji w życie.

Art. 2.

Administrację skarbową oddziela się w zupełności od administracji politycznej.

Art. 3.

Aż do czasu ostatecznego uregulowania stosunku służbowego i unormowania poborów służbowych urzędników i funkcjonarjuszów skarbowych pozostają dotychczasowe przepisy w mocy obowiązującej.

Art. 4.

W organizacji i w rozmieszczeniu władz i urzędów skarbowych nie zachodzą na razie żadne zmiany za wyjątkiem zmian, przytoczonych w art. 5—7.

Art. 5.

Bezpośrednie sprawowanie administracji skarbowej na całym obszarze określonym w art. 1 należy do Dyrekcji Skarbu we Lwowie z prezesem na czele.

Na czas trwania obecnych stosunków wojennych na południowym wschodzie może Ministerstwo Skarbu poruczyć innej władzy skarbowej, by czasowo sprawowała czynności Dyrekcji Skarbu w jej zastępstwie na pewnym zakreślonym obszarze.

Art. 6.

Z istniejących obecnie oddziałów podatkowych przy Starostwach tworzy się odrębne Inspektoraty Skarbowe dla podatków bezpośrednich, do których należy wymiar i pobór podatków oraz skarbowa egzekucja administracyjna w ogólności.

Art. 7.

Instytucje i urzędy, które wedle obowiązujących przepisów powołane są do współdziałania przy administracji skarbowej, będą tworzone w miarę potrzeby przez Ministerstwo Skarbu.

Art. 8.

Minister Skarbu może w drodze rozporządzenia ograniczyć lub zmienić tok instacji, dopuszczalny według istniejących przepisów prawnych, również co do spraw już zawisłych, oraz zmienić kompetencje władz i urzędów do rozstrzygania spraw.

Art. 9.

Ustawa niniejsza nabiera mocy obowiązującej z dniem ogłoszenia.

Art. 10.

Wykonanie niniejszej ustawy porucza się Ministrowi Skarbu.

Marszałek:

(—) *Trąmpczyński.*

Prezydent Ministrów:

w z.

(—) *S. Wojciechowski.*

Minister Skarbu:

(—) *Stanisław Karpiński.*

(Dz. Pr. Nr. 31 z dn. 12 kwietnia 1919 r. poz. 261).

# Opłaty skarbowe.

## 110.

USTAWA

z dnia 28 marca 1919 r.

**o załatwianiu zatargów zbiorowych pomiędzy pracodawcami a pracownikami rolnymi.**

Art. 12.

Postępowanie Komisji Rozjemczej podlega przepisom następującym:

. . . . . . . . . . . . . .

9) Pełnomocnictwa i dokumenty, składane Komisji Rozjemczej, są wolne od opłat stemplowych.

(Dz. Pr. Nr. 29 z d. 3 kwietnia 1919 r. poz. 251).

## 111.

INSTRUKCJA

**dla urzędów państwowych, mających siedzibę na obszarze b. okupacji niemieckiej, w przedmiocie opłat skarbowych od umów o dostawę lub robotę, zawieranych przez te urzędy.** (Rozesłana odezwą Ministerstwa Skarbu z 22 marca 1919 L. 6. 472).

WSTĘP.

Na obszarze zjednoczonej Polski niema narazie jednolitego prawa skarbowego. Obok nielicznych przepisów ustawowych, wydanych przez Państwo polskie, obowiązują normy prawne, ustanowione przez państwa zaborcze, względnie przez okupantów.

O ile chodzi o t. zw. opłaty skarbowe (czyli „stemplowe") na obszarze b. zaboru rosyjskiego, przepisy jednolite istnieją tylko co do opłat od podań i świadectw urzędowych (Dekret z 7 lutego 1919, Dz. Pr. Nr. 14, poz. 145, oraz rozporządzenie Ministra Skarbu z 16 lutego 1919, Dz. Pr. Nr. 19, poz.

227). Pozatem należy w b. zaborze rosyjskim w dziedzinie opłat skarbowych — stosownie do dwu rozporządzeń Ministerstwa Skarbu z 12 listopada 1918 w przedmiocie tymczasowej mocy obowiązującej dotychczasowych przepisów z zakresu prawa skarbowego („Monitor Polski", Nr. 205), oraz w myśl dekretu z 7 stycznia 1919, Dz. Pr. Nr. 7, poz. 104 — odróżnić dwa odębne terytorja: obszar b. okupacji niemieckiej i obszar b. okupacji austrjacko-węgierskiej.

A) Na pierwszym obszarze obowiązują:

a) Rozporządzenie Generał-Gubernatora warszawskiego z 19 lipca 1916 w przedmiocie „podatku stemplowego" (Dz. Rozp. Nr. 40, poz. 126) — w dalszym ciągu określane skróceniem „r. Gen. Gub.";

b) taryfa stemplowa, załączona do rozporządzenia, wymienionego wyżej pod a), ogłoszona w Nr. 40 Dz. Rozp. pod poz. 127 — w dalszym ciągu określana skróceniem „tar. stempl.";

c) rozporządzenie Szefa Administracji przy Generał-Gubernatorstwie warszawskiem z 24 lipca 1916, zawierające przepisy wykonawcze do norm, wymienionych wyżej pod a) i b), (Dz. Rozp. Nr. 40, poz. 128);

d) pewne zmiany przepisów, wymienionych pod c), wprowadziło rozporządzenie Ministerstwa Skarbu z 12 listopada 1918, zawierające przepisy tymczasowe w przedmiocie sposobu i terminu uiszczania opłat skarbowych i podatku od darowizn, oraz w sprawie sprzedaży marek stemplowych („Monitor Polski", Nr. 205).

B) Na obszarze b. okupacji austrjacko-węgierskiej stosować należy prawo rosyjskie, które obowiązywało w chwili ustąpienia Rosjan z obszaru dawnego Królestwa Kongresowego ze zmianami, wynikającemi z rozporządzenia c. i k. Generał-Gubernatora wojskowego z 27 sierpnia 1918, dotyczącego ustanowienia państwowych podatków, innych danin i kar w walucie koronowej (Dz. Rozp. c. i k. Zarządu wojskowego w Polsce, część XVI, poz. 53; sprostowanie omyłek, zaszłych w tem rozporządzeniu, zawiera obwieszczenie z 26 września 1918, umieszczone w części XX Dziennika Rozp. c. i k. Zarządu wojskowego w Polsce na str. 8).

Instrukcja niniejsza ma na celu ułatwić urzędom państwowym, mającym siedzibę na obszarze b. okupacji niemieckiej, stosowanie tych postanowień o opłatach skarbowych, które dotyczą umów o dostawę i robotę. Wskazówki, zawarte w tej instrukcji, odnoszą się zarówno do wypadków, w których urząd państwowy zamówił dostawę lub robotę, w których więc dostawa lub robota ma być uskuteczniona na rzecz państwa lub gospodarstwa prywatnego, pozostającą pod zarządem państwowym, jakoteż tych, w których urząd państwowy zobowiązuje się wykonać dostawę lub robotę.

## I. UMOWY O DOSTAWĘ.

### 1. Kwalifikacja prawna. Przedmiot opłaty.

Umowę o dostawę uważać należy ze stanowiska prawa prywatnego oraz w myśl wyraźnego przepisu poz. 12 tar. stempl. za kontrakt sprzedaży. Stosuje się więc do niej poz. 11 tar. stempl.

Nie każda jednak umowa o dostawę podlega opłacie. Wolną jest od opłaty umowa ustna. Od umowy zaś, co do której sporządzono dokument, tylko wówczas opłata przypada, jeżeli dokument posiada cechy, wymienione w § 1 r. Gen. Gub. lub w poz. 11 b) tar. stempl.

Opłatę należy więc uiścić:

a) jeżeli dokument, stwierdzający zawarcie umowy, podpisany jest przez obie strony umawiające się albo:

b) jeżeli sporządzono dwa dokumenty (stwierdzające jedną i tę samą umowę), każdy podpisany przez jednego z kontrahentów i jeżeli każdy kontrahent dokument, przez siebie podpisany, wręczył drugiemu kontrahentowi, albo:

c) jeżeli sporządzono jeden tylko dokument, stwierdzający zawarcie umowy, podpisany przez jednego tylko z kontrahentów i wręczony przezeń kontrahentowi drugiemu, albo:

d) jeżeli osoba A piśmiennie lub ustnie zwróciła się do osoby B z zamówieniem pewnych przedmiotów ruchomych, a następnie osoba B odpowiedziała na piśmie, że zamówienie to przyjmuje i odpowiedź tę podpisała — lub wreszcie:

e) jeżeli osoba B zwróciła się do osoby A z piśmienną lub ustną propozycją (ofertą) dostarczenia osobie A pewnych przedmiotów, a następnie osoba A oświadczyła na piśmie, że odnośne przedmioty, zgodnie z ofertą, zamawia i odpowiedź tę podpisała.

### 2. Uwolnienie od opłaty mimo sporządzenia dokumentu.

Jakkolwiek sporządzono dokument, określony w punkcie 1, jednak opłata nie należy się, jeżeli obu stronom umawiającym się przysługuje osobiste uwolnienie od opłaty. Takie uwolnienie przyznaje § 4 r. Gen. Gub. osobom następującym:

a) skarbowi państwa,
b) kościołom (gminom wyznaniowym),
c) szkołom publicznym,
d) instytucjom dobroczynnym.

Również nie przypada opłata mimo sporządzenia dokumentu, jeżeli cena sprzedaży nie przewyższa 100 marek (§ 4 ustęp 1 g. r. Gen. Gub.).

W przypadkach, o których mowa w niniejszym punkcie 2, winien urząd, zawierający umowę, umieścić na dokumencie notatkę, wskazującą, że i z jakich powodów opłata nie należy się.

### 3. Czy rachunek można uważać za dokument, stwierdzający zawarcie umowy?

Odpowiedź na to pytanie wynika z zasad, podanych wyżej w punkcie 1. Rachunek tylko wówczas jest dokumentem, stwierdzającym zawarcie umowy, jeżeli jest podpisany, t. j. jeżeli nazwisko lub firma wystawcy rachunku (dostawcy) umieszczone zostały bądź pismem własnorecznem, bądź w drodze mechanicznej (stemplem, drukiem i t. p.) na rachunku u dołu i jeżeli zarazem w rachunku dostawca powołał się na otrzymane zamówienie.

Co do podpisu, zauważa się, że wystawienie rachunku na blankiecie, na którym nazwisko lub firma są u góry wydrukowane lub uwidocznione za pomocą stempla, nie nadaje rachunkowi charakteru dokumentu podpisanego.

Jeżeli rachunek, choćby podpisany, nie zawiera powołania się na zamówienie, lecz obejmuje jedynie wykaz rodzajów i ilości dostarczonych towarów, oraz należnej ceny, natenczas nie można pobrać opłaty od umowy, a przypada jedynie opłata od rachunku (patrz niżej pod III).

### 4. Wysokość opłaty.

Opłata od umowy o dostawę wynosi z reguły ½% ceny kupna. Od tej reguły zachodzą następujące wyjątki:

a) opłata wynosi tylko 1/10% ceny sprzedaży, jeżeli zachodzą łącznie następujące dwa warunki:

Warunek pierwszy (przedmiotowy):

Przedmiotem dostawy winny być „towary".

Przez „towary" (art. 632 kodeksu handlowego) rozumieć należy ruchomości, które dostawca albo nabył od innej osoby, albo wprawdzie wyprodukował we własnem gospodarstwie rolnem, leśnem lub kopalnianem, lecz zobowiązuje się dostawić je nie w stanie pierwotnym, lecz po przeróbce. Mówimy więc o „towarach", jeżeli np. handlarz drzewa zobowiązuje się dostawić drzewo, które kupił bądź u właściciela lasu, bądź u osoby, zajmującej się również handlem drzewnym; lub jeżeli np. właściciel lasu i zarazem tartaku zobowiązuje się dostawić fabrykaty swego tartaku, do których wytworzenia użył drzewa z własnego lasu; albo jeżeli np. rolnik i zarazem właściciel młyna zobowiązuje się dostawić mąkę, którą sporządził we własnym młynie z własnego zboża.

Natomiast niema mowy o „towarze", jeżeli np. właściciel lasu sprzedaje drzewo ze swego lasu w stanie nieobrobionym lub jeżeli rolnik sprzedaje zboże, które sam wyprodukował.

Warunek drugi (podmiotowy):

Wymaganem jest, aby osoba, na rzecz której dostawa ma nastąpić (kupujący), zawarła odnośną umowę o dostawę bądź celem dalszej odsprzedaży nabytych towarów, bądź celem przemysłowej przeróbki tychże, bądź celem zupełnego zużycia ich we własnem przedsiębiorstwie przemysłowem (np. jeżeli fabrykant nabywa węgiel celem opalania swych maszyn).

b) Opłata przypada tylko w połowie kwoty, obliczonej w myśl zasad, dotąd podanych, t. j. w wysokości 1/4%, względnie 1/20%, jeżeli tylko jednej ze stron, umawiających się, przysługuje uwolnienie osobiste (patrz wyżej p. 2).

Z okoliczności, że w imieniu jednego z kontrahentów działa urząd państwowy, nie wynika jeszcze osobiste uwolnienie tego kontrahenta. Może się bowiem zdarzyć, że urząd państwowy zastępuje osobę nieuwolnioną, np. w wypadkach, których dotyczą Dekrety z 4 listopada 1918, Dz. Pr. Nr. 15, poz. 35 lub z 16 grudnia 1918, Dz. Pr. Nr. 21, poz. 67.

### 5. Sporządzenie dokumentu w kilku egzemplarzach.

Jeżeli dokument, stwierdzający zawarcie umowy (punkt 1), sporządzono w dwu lub więcej egzemplarzach lub jeżeli co do jednej i tej samej umowy sporządzono dwa lub więcej (choćby nie równobrzmiących, lecz treścią zgodnych) dokumentów, określonych w punkcie 1 pod a) — e), natenczas opłata procentowa w wysokości, określonej w punkcie 4, (1/2%, 1/4%, 1/10%, 1/20%), należy się bezwarunkowo tylko od jednego egzemplarza. Od każdego następnego przypada opłata w kwocie 3 mk.; opłatę procentową uiścić należy od egzemplarzy następnych tylko wówczas, jeżeli wynosi mniej, niż 3 mk. (§ 7 r. Gen. Gub. oraz poz. 7 tar. stempl.). Egzemplarz „pierwszy", od którego uiszczono opłatę procentową, ma być przechowany w urzędzie, który zawarł odnośną umowę o dostawę.

### 6. Obowiązek uiszczania opłaty.

Jeżeli jednemu z kontrahentów przysługuje osobiste uwolnienie (punkt 2), natenczas opłatę w wysokości, określonej w punkcie 4 b) winien uiścić drugi kontrahent. W takich razach niema potrzeby czynienia w umowie o dostawę jakiejkolwiek wzmianki o obowiązku uiszczenia opłaty, gdyż obowiązek ten unormowany jest już w ustawie (§ 4 i 10 r. Gen. Gub.).

Jeżeli żadnemu kontrahentowi nie przysługuje osobiste uwolnienie, natenczas obaj obowiązani są solidarnie do uiszczenia opłaty (§ 10 r. Gen. Gub.), skarb państwa może więc od któregokolwiek z kontrahentów żądać uiszczenia całej opłaty, bez względu na to, czy i jakie postanowienie zawiera w tym względzie umowa; postanowienie takie bowiem normuje tylko prywatno-prawny stosunek między stronami, a nie ma wpływu na uzasadniony w prawie publicznem obowiązek wobec skarbu państwa.

### 7. Uiszczenie.

a) Opłatę od drugiego i następnych egzemplarzy (punkt 5) uiszcza się przez naklejenie marek stemplowych na poszczególnych egzemplarzach i skasowanie ich.

Celem skasowania należy albo na każdej marce stemplowej wycisnąć pieczęć urzędową w ten sposób, aby część pieczęci znajdowała się na marce, część zaś poza nią, albo każdą markę stemplową przekreślić atramentem na krzyż w ten sposób, aby końce linji znajdowały się poza markami, na papierze. Prócz tego należy na markach wypisać atramentem datę skasowania, na papierze zaś obok marek lub poniżej umieścić uwagę: „Skasowano ..... Mk. ..... fen." oraz podpis kasującego.

Co do opłaty od pierwszego egzemplarza umów o dostawę, zawieranych przez urzędy państwowe, zarządza się na podstawie § 11 b) r. Gen. Gub. co następuje:

b) Opłatę uiścić należy za pomocą marek stemplowych w sposób podany pod a) tylko wówczas, jeżeli nie przewyższa 20 marek.

c) Jeżeli wynosi więcej, uiścić ją należy gotówką w Powiatowej Kasie Skarbowej; w Warszawie uiścić można również w Centralnej Kasie Państwowej.

Kasie złożyć należy deklarację, ułożoną przez urząd, który zawiera odnośną umowę; w tej deklaracji mają być wymienieni: kontrahenci, przedmiot umowy i data zawarcia. Kasa winna przyjąć kwotę, wymienioną w deklaracji bez sprawdzania, czy opłatę obliczono należycie, w szczególności więc bez zasięgania opinji Inspektoratu Skarbowego lub Zarządu Skarbowego.

Urząd, który zawarł odnośną umowę, winien na dokumencie stwierdzającym zawarcie, uwidocznić: kwotę, uiszczoną tytułem opłaty, kasę oraz datę i pozycję dziennika kasowego.

d) Uiszczenie opłaty w przypadkach, określonych pod a), b) i c), winno nastąpić najpóźniej do dwóch tygodni po podpisaniu dokumentu.

Od tej reguły zachodzą wyjątki co do przypadków, wymienionych niżej pod e), f) i g).

e) Niejednokrotnie w umowie o dostawę cena sprzedaży jest wprawdzie podana, zarazem jednak umowa zawiera zastrzeżenie zwiększenia ceny na wypadek zajścia pewnych okoliczności (zastrzeżenie zwiększenia ilości przedmiotów, które mają być dostawione i t. p.). W takich razach w terminie podanym pod d) uiszcza się tylko opłatę, obliczoną według ceny tymczasowo już ustalonej; dodatkowe uiszczenie wrazie zwiększenia ceny następuje w sposób, podany niżej pod f).

f) Jeżeli w chwili zawarcia umowy cena sprzedaży wcale nie da się określić (jest ustalona tylko cena jednostkowa, a nie jest znany rozmiar dostawy), natenczas opłatę uiszcza się dopiero po ustaleniu należności za dostawę. Jeżeli dostawa odbywa się częściami i także należność ustala się dla każdej części dostawionych przedmiotów osobno, natenczas również opłatę określa się stopniowo: przy każdem ustaleniu należności.

g) W sposób, podany pod f) postąpić należy również wówczas, jeżeli wprawdzie cena sprzedaży da się określić całkiem dokładnie już w chwili zawarcia umowy, ale od podpisania dokumentu, stwierdzającego zawarcie umowy (punkt 1) do asygnowania należności nie upłynęły dwa tygodnie lub jeżeli zawarcie umowy stwierdzono w sposób, określony w punkcie 1 pod d) lub e), względnie w punkcie 3.

h) Co do umów o dostawę, przy których skarb państwa lub gospodarstwo prywatne, zastąpione przez urząd państwowy, jest kupującym, winna władza asygnująca przy każdej asygnacji należności za dostawę lub jej części przekonać się, czy umowa o dostawę podlega opłacie (punkt 1). Jeżeli jest zdania, że opłata nie należy się, natenczas winna uwidocznić to na rachunku dostawcy i zapatrywanie swe krótko umotywować.

i) Jeżeli opłata należy się, ma władza asygnująca stwierdzić, czy uiszczono ją w zupełności przy zawarciu umowy (patrz wyżej pod b) i c).

W danym razie ma na rachunku dostawcy umieścić uwagę: „Opłatę od umowy uiszczono w kwocie..... Mk..... fen.".

j) Jeżeli przy zawarciu umowy opłaty nie uiszczono wcale, lub uiszczono ją niedostatecznie — bądź dlatego, że zaniedbano zastosować się do zasad, podanych wyżej pod b), c) i d), bądź z powodu, że chodzi o przypadki, określone pod e), f) lub g) — natenczas władza asygnująca zarządzi wypłatę należności za dostawę z potrąceniem kwoty należącej się tytułem opłaty.

k) Jeżeli w przypadku, określonym pod j), wypłatę ma uskutecznić Centralna Kasa Państwowa lub Powiatowa Kasa Skarbowa, natenczas władza asygnująca dołącza do asygnacji deklarację co do opłaty, zawierającą określenie umowy (patrz wyżej pod c) oraz numer asygnacji.

Kasa zarachowuje kwotę potrąconą tytułem opłaty: w kolumnie 9 dziennika kasowego przychodów oraz w kolumnie 26 „kontroli podatków pośrednich i innych wpływów na rzecz Ministerstwa Skarbu". Pozycję dziennika kasowego przychodów notuje na asygnacji.

l) Jeżeli kasą wypłacającą nie jest ani Centralna Kasa Państwowa ani Powiatowa Kasa Skarbowa, natenczas winna kasa wypłacająca kwotę potrąconą tytułem opłaty zapisać do „wykazu opłat", a pozycję tego wykazu uwidocznić na asygnacji.

Wykaz opłat należy prowadzić w dwóch egzemplarzach na formularzu, obejmującym rubryki z napisami następującemi:

1. pozycja,
2. data uiszczenia (potrącenia) opłaty,
3. określenie umowy (data zawarcia, nazwiska kontrahentów, przedmiot umowy),
4. kwota opłaty.

W rubryce 1-ej z początkiem każdego roku zaczyna się nowa numeracja.

Po upływie każdego miesiąca, w którym nastąpił wpis do wykazu opłat, należy do Powiatowej Kasy Skarbowej (w Warszawie: bądź do Powiatowej Kasy Skarbowej, bądź do Centralnej Kasy Państwowej) wnieść sumę kwot, wpisanych do wykazu za miesiąc odnośny do rubryki 4, dołączając deklarację, w której mają być wymienione odnośne pozycje wykazu opłat. Równocześnie należy złożyć tejże Kasie jeden egzemplarz wykazu opłat.

m) Jeżeli w przypadku, określonym pod j) władza asygnująca porucza wypłatę nie Kasie, lecz podwładnemu urzędnikowi, natenczas urzędnik ten winien pod osobistą odpowiedzialnością potrącić opłatę, wnieść ją do do Centralnej Kasy Państwowej lub do Powiatowej Kasy Skarbowej, a do owego sprawozdania załączyć kwit kasowy.

n) W razie zastosowania ustępu e) lub f) ma odnośny urząd prowadzić wykaz, umożliwiający stwierdzenie w każdej chwili, ile zapłacono tytułem opłat i czy opłatę już uiszczono w zupełności.

W wykazie tym należy więc wymienić kwotę uiszczoną zaraz po podpisaniu dokumentu w myśl ustępu e) oraz odnotowywać poszczególne spłaty częściowe (ustępy e) i f), wymieniając również Kasę i pozycję dziennika kasowego. Wykaz ma być dołączony do akt, dotyczących odnośnej umowy; może być — jeżeli jest miejsce — umieszczony na samym dokumencie umownym.

## II. UMOWY O ROBOTĘ.

podlegają opłacie tylko wówczas, jeżeli sporządzono dokument, określony w dziale I w punkcie 1 pod a) lub b).

Umowa o robotę, którą udokumentowano w sposób, określony we wspomnianym punkcie I pod c), d) lub e), nie podlega opłacie.

Również nie przypada opłata od umowy o robotę, jeżeli obu kontrahentom przysługuje osobiste uwolnienie (dział I punkt 4) lub jeżeli wynagrodzenie za robotę nie przewyższa 2.000 marek (poz. 27, tar. stempl.).

Opłata od umowy o robotę wynosi ½% umówionego wynagrodzenia, lecz nie mniej, niż 3 Mk. (poz. 27 tar. stempl.). W przypadkach określonych w dziale I przepisów niniejszych, w punkcie 4 b), opłata wynosi ¼%, lecz nie mniej, niż 1 Mk. 50 fen.

Zasady, podane w dziale I, w punktach 5, 6 i 7 stosuje się również do umów o robotę.

## III. RACHUNKI

t. j. dokumenty, wymienione w dziale I, punkcie 3, wystawione przez dostawcę, a niepodlegające opłacie od umowy, tudzież rachunki, wystawione przez przedsiębiorcę robót.

a) nie podlegają opłacie (od rachunku), jeżeli kwota, na którą opiewają, nie przewyższa 5 Mk. (poz. 17, tar. stempl.) lub jeżeli wystawcą rachunku jest urząd państwowy, zastępujący skarb państwa albo wogóle osoba, uwolniona od opłaty (dział I punkt 2 przepisów niniejszych i § 10 b. r. Gen. Gub.),

b) podlegają opłacie wynoszącej 10 fen. bez względu na wysokość sumy rachunku — jeżeli umowę o dostawę lub robotę, której rachunek dotyczy, poddano opłacie (od umowy) w myśl działu I lub II przepisów niniejszych (poz. 17, tar. stempl.),

c) we wszystkich innych wypadkach podlegają opłacie po 10 fen. od każdych pełnych lub rozpoczętych 100 marek sumy rachunku (poz. 17 tar. stempl.).

W przypadkach określonych pod b) i c) należy opłatę uiścić, choćby rachunek był skierowany do jednej z osób, wymienionych w dziale I niniejszej instrukcji w punkcie 2.

Uiszczenie opłaty następuje w sposób, podany w dziale I, w punkcie 7 a).

Jeżeli władza asygnująca porucza wypłatę podwładnemu urzędnikowi, natenczas urzędnik ten winien — pod osobistą odpowiedzialnością — czuwać nad tem, by rachunki, na podstawie których uskutecznia wypłaty, były zaopatrzone w marki stemplowe w przepisanej wysokości.

## IV. POKWITOWANIA (poz. 16 tar. stempl.)

któremi dostawca lub przedsiębiorca roboty potwierdza odbiór swej należności:

a) nie podlegają opłacie, jeżeli odnośna kwota nie przewyższa 5 Mk. lub jeżeli pokwitowanie umieszczone jest na rachunku, dotyczącym sumy pokwitowanej, albo jeżeli wystawcą kwitu jest urząd państwowy, zastępujący skarb państwa, lub wogóle osoba, uwolniona od opłaty (dział I, punkt 2 przepisów niniejszych i § 10 b. r. Gen. Gub.),

b) w innych wypadkach poglegają opłacie w kwocie 10 fen., jeżeli suma kwitowana nie przewyższa 100 mk., a w kwocie 20 f., jeżeli suma kwitowana wynosi więcej, niż 100 Mk.

## 112.

## OKÓLNIK

**Ministerstwa Skarbu z 12 marca 1919 L. 1548 w przedmiocie opłat od podań oraz od świadectw urzędowych.**

Do wszystkich Delegacji Ministerstwa Skarbu, do wszystkich Inspektoratów Skarbowych, do Zarządów Skarbowych w Warszawie i Łodzi, do Centralnej Kasy Państwowej, do wszystkich Powiatowych Kas Skarbowych, do wszystkich Urzędów Celnych i do wszystkich kontrolerów straży skarbowej.

Ministerstwo Skarbu poleca wszystkim podwładnym organom na obszarze dawnego zaboru rosyjskiego, aby — o ile to nie nastąpiło dotychczas — zapoznały się natychmiast jak najdokładniej z postanowieniami dekretu z dnia 7 lutego 1919, Dz. Pr. Nr. 14, poz. 145 w przedmiocie opłat od podań oraz od świadectw urzędowych i z przepisami rozporządzenia wykonawczego z dnia 16 lutego 1919, Dz. Pr. Nr. 19, poz. 227 (ogłoszone także w Dzienniku Urzędowym Min. Skarbu, Nr. 4, poz. 49 i poz. 50).

Odnośnie do art. 24 dekretu i § 7 rozporządzenia wykon. zarządza się:

1) Urzędnik, któremu poruczono załatwienie podania (referent) ustala, czy i w jakiej wysokości podanie podlega opłacie. Czyni to również wówczas, jeżeli ostateczna decyzja co do treści załatwienia nie jest pozostawiona jemu, lecz przełożonemu (aprobantowi). Aprobant może jednak co do wszelkich podań lub niektórych ich rodzajów zastrzedz sobie decyzje w kwestji opłat; może też w każdym wypadku decyzję referenta co do opłaty zmienić.

2) Referent (względnie aprobant), jeżeli jest zdania, że podanie, wniesione bez uiszczenia opłaty, nie podlega opłacie (art. 6 — 9 dekretu), winien umieścić na podaniu lub na referacie załatwienia odpowiednią uwagę (np. wolne od opłaty art. 6 I. I) i swój podpis.

Analogicznie postępuje się w przypadku określonym w art. 25.

3) Referent (wzgl. aprobant), jeżeli jest zdania, że kwota uiszczona tytułem opłaty, odpowiada ustawie, umieszcza uwagę: „Opłata dostateczna" i podpisuje ją.

4) Referent (wzgl. aprobant), jeżeli jest zdania, że podanie wniesione bez uiszczenia opłaty, podlega opłacie lub że opłatę uiszczono niedostatecznie, zarządzi wysłanie zawiadomienia po myśli art. 24 dekretu i umieści na podaniu uwagę:

„Zawiadomienie w myśl art. 24 wysłano dnia . . . . . . do . . . . . . . . . . . . . . . . . .
przez Magistrat (Urząd gminy) w . . . . . . . . Mk. (K.) . . . fen. (h.)
Termin . . . . . . . . . . . ."

Miejsce wolne po słowie „do" wypełnia się tylko wówczas, jeżeli podanie podpisało dwóch lub więcej petentów.

5) Do zawiadomień w myśl art. 24 dekretu używać należy formularzy według załączonego wzoru. Ministerstwo Skarbu zarządza równocześnie wydrukowanie takich formularzy i rozesłanie ich do podwładnych organów, z wyjątkiem kontrolerów straży skarbowej, Centralnej Kasy Państwowej i Powiatowych Kas Skarbowych. Na przyszłość należy druki te zamawiać w Wydziale gospodarczym Ministerstwa Skarbu.

6) Tekst załączonego formularza stanowi uzupełnienie § 7 rozp. wykon., według tego tekstu bowiem dodatkowe uiszczenie opłaty nastąpić może nietylko przez dostarczenie marek stemplowych, lecz także w gotówce w którejkolwiek Powiatowej Kasie Skarbowej. W danym razie Powiatowa Kasa Skarbowa postąpić ma stosownie do art. 30 ust. 1 Instrukcji tymczasowej dla Powiatowych Kas Skarbowych. W pokwitowaniu należy ile możności — zwłaszcza wówczas, jeżeli strona okazała zawiadomienie — zaznaczyć, że chodzi o opłatę od podania, oraz wymienić liczbę podania i urząd, do którego je wniesiono.

7) W razie przedłożenia kwitu Powiatowej Kasy Skarbowej (punkt 6) należy go dołączyć do podania, a na podaniu przy notatce, określonej w punkcie 4, umieścić uwagę: „kwit Powiatowej Kasy Skarbowej w . . . . Nr. . . . . .".

8) Jeżeli podanie, podlegające opłacie, wniesiono do urzędu niewłaściwego, a opłaty nie uiszczono wcale lub uiszczono ją niedostatecznie, natenczas urząd niewłaściwy, jeżeli uważa za stosowne podanie odstąpić właściwemu — może to uczynić, nie wystosowując zawiadomienia w myśl art. 24. W takim razie urząd właściwy zawiadamia petenta.

9) Jeżeli w przypadku określonym w punkcie 8, urząd niewłaściwy nie przesyła podania urzędowi właściwemu, lecz uważa za stosowne zwrócić podanie petentowi, natenczas ma — w analogicznem zastosowaniu art. 7 dekretu — zwrócić podanie odrazu, nie wdrażając postępowania w myśl art. 24. W załatwieniu odmownem z powodu niewłaściwości może urząd pouczyć petenta, że w razie złożenia podania w urzędzie właściwym należy opłatę uiścić, względnie uzupełnić.

10) Postępowanie określone w art. 24, ma na celu zniewolić petenta do uiszczenia opłaty — przez odmówienie mu odpowiedzi na podanie.

Z reguły w przypadkach, o których mowa w art. 24, nie należy przedsiębrać żadnych czynności urzędowych, zmierzających do załatwienia podania, zanim petent uczyni zadość wezwaniu dodatkowego uiszczenia opłaty. Ponieważ jednak w myśl intencji ustawodawcy dopiero odmówienie odpowiedzi należy uważać za „pozostawienie podania bez biegu", przeto w wypadkach, w których zupełne wstrzymanie załatwienia groziłoby niebezpieczeństwem niemożności załatwienia przychylnego, dopuszczalne są wyjątki od powyższej reguły. Wolno w takich razach wydać zarządzenie tymczasowe — oczywiście z równoczesnem wystosowaniem zawiadomienia w myśl art. 24.

Odpowiedź jednak stanowcza na podanie czyli właściwe „załatwienie podania" może nastąpić dopiero i tylko w razie uiszczenia opłaty. Załatwienie tymczasowe mimo nieuiszczenia lub niedostatecznego uiszczenia opłaty urząd winien umotywować.

W końcu zauważa się odnośnie do §§ 4, 5 i 6 rozp. wykon., co następuje:

a) Jeżeli w pewnym urzędzie kancelarję prowadzi się systemem decentralizacji (t. j. jeżeli numeracja akt jest dla każdego wydziału odrębna i zaopatrzenie aktu w numer odbywa się dopiero w kancelarji wydziału, wspólne zaś dla wszystkich wydziałów „biuro podawcze" zajmuje się jedynie przyjmowaniem podań i rozdziałem między poszczególne wydziały), natenczas przepisy cytowanych trzech paragrafów, dotyczące „urzędnika, zapisującego treść podania do dziennika podawczego", stosować należy do urzędnika prowadzącego biuro podawcze.

b) Jeżeli referent nie kasuje marek stemplowych sam, lecz upoważnił do tej czynności innego urzędnika (§ 5), natenczas mimo to, każde podanie, zaopatrzone w marki stemplowe, winno być okazane referentowi przed skasowaniem marek; referent winien stwierdzić, czy nie nasuwa się podejrzenie podrobienia, przerobienia lub zdjęcia z innego papieru.

Za Ministra Skarbu:

(—) *Byrka.*

**Wzór[1]) do punktu 5 okólnika Ministerstwa Skarbu z 12 marca 1919 L 1548.**

Strona pierwsza.

L.................... ..............................dnia..............................19........

Przy wnoszeniu opłaty należy przedstawić niniejsze zawiadomienie lub powołać się na powyższą liczbę.

Podanie wniesiono dnia..............................19.......... w przedmiocie..............................

..............................................................................................................

..........podlega opłacie w kwocie..............Mk..........f..............K..........h. w myśl dekretu z 7 lutego 1919 r. Dz. Pr. Nr. 14. poz. 145. Ponieważ tej opłaty nie uiszczono / uiszczono tylko..............Mk. (K.)..........fen. (h). przeto podanie powyższe pozostawia się narazie bez biegu (art. 24 powołanego Dekretu).

Należy w ciągu..............................od dnia otrzymania niniejszego zawiadomienia złożyć w..............................marki stemplowe wartości ..........Mk..........f..........K..........h..........lub zamiast marek stemplowych kwit którejkolwiek powiatowej Kasy skarbowej z uiszczenia kwoty powyższej w gotowiźnie. W przeciwnym razie podanie zostanie zwrócone bez załatwienia

..............................

Podpis

(Określenie urzędu)

..............................

..............................

Zawiadomienie z dnia..............................19..........L..............otrzymałem.

..............................dnia..............................19..........

Podpis (znak ręczny):

..............................

Doręczył..............................

Strona druga.

(Określenie urzędu)

..............................

..............................

**Do Magistratu / Urzędu Gminnego**

w ..............................

poczta ..............................

celem doręczenia P. ..............................

.............................. w..............................

za zwrotem załączonego pokwitowania.

Sprawa urzędowa—wolna od opłaty pocztowej.

Zwraca się..............................

..............................

w ..............................

Pieczęć Magistratu (Urzędu Gminnego).

Sprawa urzędowa—wolna od opłaty pocztowej.

[1]) Formularze, znajdujące się na składzie w magazynach Wydziału Gospodarczego Ministerstwa Skarbu, są opatrzone Nr wzoru 137 i mają format podwójnej karty pocztowej.

## 113.

### ROZPORZĄDZENIE

**Ministra Skarbu w porozumieniu z Ministrem Poczt Telegrafów w przedmiocie opłat od podań, wnoszonych w drodze telegraficznej.**

Art. 1.

Celem uiszczenia opłaty w myśl Dekretu z 7 lutego 1919, Dz. Pr. Nr. 14, poz. 145, od podania, wniesionego w drodze telegraficznej, winien petent nakleić marki stemplowe odpowiedniej wartości na blankiecie mieszczącym odnośny telegram.

Art. 2.

Urząd przyjmujący telegram uzupełnia tekst telegramu, umieszczając po podpisie nadawcy uwagę: „Stempel . . . . . . Mk. (K.)". Uwaga ta ma być telegrafowana na równi z tekstem właściwym.

Przy obliczaniu ilości wyrazów celem ustalenia należności za telegram wlicza się również wyrazy, z których składa się wspomniana uwaga.

Art. 3.

Urząd przyjmujący telegram kasuje marki stemplowe odcinkiem stempla kalendarzowego.

Warszawa, dnia 12 kwietnia 1919 r.

Minister Skarbu:

*(—) Karpiński.*

Szef Sekcji:

*(—) Kozubowski.*

(Monitor Polski Nr. 86 z dn. 15 kwietnia 1919 r.).

## 114.

### ROZPORZĄDZENIE

**Ministerstwa Skarbu w przedmiocie marek stemplowych.**

Wobec tego, że Kasy powiatowe na obszarze byłej okupacji austrjacko-węgierskiej już zostały zaopatrzone we wszystkie rodzaje polskich marek stemplowych, zarządza się:

Używanie marek stemplowych, wydanych przez władzę okupacyjną austrjacko-węgierską, dozwolone jest tylko do końca kwietnia 1919 roku.

Użycie takich marek stemplowych po terminie powyższym nie będzie uznane za dopełnienie obowiązku uiszczenia opłaty skarbowej.

Minister Skarbu:

*(—) Karpiński.*

(Monitor Polski Nr. 87 z dn. 16 kwietnia 1919 r.).

## 115.

### KOMUNIKAT MINISTERSTWA SKARBU.

Zwiększające się z dniem każdym zapotrzebowanie marek stemplowych i wynikająca stąd konieczność przyśpieszenia tempa fabrykacji tychże zniewoliły Ministerstwo Skarbu do wypuszczania przez czas pewien marek stemplowych z brzegami nieząbkowanemi. Aby używanie marek takich ułatwić, będzie się je wydawać nie, jak dotychczas, w całych arkuszach, lecz w postaci wązkich pasków.

Ministerstwo Skarbu komunikuje powyższe celem zwrócenia uwagi, że marki stemplowe z brzegami nieząbkowanemi, jeżeli zresztą odpowiadają opisom, podanym w obwieszczeniach z 24 lutego 1919 r. „Monitor Polski" Nr. 50 i z 15 marca 1919 r., „Monitor Polski" Nr. 64, są ważne.

(Monitor Polski Nr. 84 z dn. 12 kwietnia 1919 r.).

# Podatek od zapałek.

## 116.

### ROZPORZĄDZENIE

**Ministerstwa Skarbu w przedmiocie zwrotu kosztów druku banderoli zapałkowych.**

Pobierany dotychczas zwrot kosztów druku banderoli zapałkowych podwyższa się z 3 marek na 5 marek za każde 1000 sztuk.

Warszawa, dn. 15 kwietnia 1919 r.

Minister Skarbu:

*(—) Karpiński.*

(Monitor Polski Nr. 91 z d. 23. IV. 1919 r.).

# Monopol tytoniowy.

## 117.

### ROZPORZĄDZENIE

**Ministra Skarbu w sprawie czasowego zezwolenia na obrót krajanym tytoniem i papierosami.**

Na podstawie zastrzeżonych Ministrowi Skarbu (Dyrekcji monopolu tytoniowego) wyłącznych praw regulowania obrotu tytoniem krajanym i papierosami, postanawiam co następuje:

Art. 1.

(1) Kto na obszarach, objętych niegdyś b. okupacją jenerał-gubernatorstwa warszawskiego i lubelskiego, oraz podlegających obecnie administracji Departamentu dla Spraw Polskich Ziem Wschodnich, posiada lub przechowuje krajany (kruszony) tytoń w ilości powyżej 400 gramów, względnie 1 funta rosyjskiego łącznej wagi, albo papierosy w ilości ponad 1000 sztuk, winien je zgłosić pisemnie w Inspektoracie skarbowym (Zarządzie skarbowym miast Warszawy i Łodzi, zaś na obszarze Ziem Wschodnich w Komisarjacie powiatowym) sprawującym w powiecie, w którym się ten zapas znajduje, zarząd podatków pośrednicw i monopolów, celem wymiaru opłaty monopolowej.

(2) W zgłoszeniu podać należy łączną wagę krajanego tytoniu, względnie łączną ilość papierosów, a zarazem oznaczyć wagę i ilość każdego gatunku tych fabrykatów z osobna z wyszczególnieniem w jakich znajdują się jednostkach opakowania. (art. 5).

(3) Termin zgłoszenia i uiszczenia opłaty monopolowej wskażą Inspektoraty (Zarządy) skarbowe, względnie Komisarjaty powiatowe osobnem ogłoszeniem.

Art. 2.

(1) Tytoń krajany, względnie papierosy zaopatrzone już nienaruszoną banderolą a) polskiego monopolu tytoniowego, b) b. zarządu cywilnego jenerał-gubernatorstwa warszawskiego i c) b. zarządu okupacyjnego „Ober-Ost“, nie podlegają tej opłacie monopolowej i nie wymagają zgłoszenia.

(2) Tytoń krajany i papierosy w oryginalnem, nienaruszonem opakowaniu austrjackiego Zarządu tytoniowego (Tabakregie) wtedy tylko wolne będą od opłaty, gdy w terminie wskazanym w artykule 1 ust. 3, przedłożone zostaną przy zgłoszeniu Inspektoratowi (Zarządowi) skarbowemu i przezeń zaopatrzone na opakowaniu każdej z osobna paczki urzędowym stemplem tej władzy skarbowej.

Art. 3.

(1) Opłata monopolowa wynosi:

od paczki o wadze 50 gramów krajanego tytoniu gatunku zagranicznego przedniego . .6 M. (9 k.)
„ średniego . . 4 M. (6 k.)
krajowego . . . . . . . 2 M. (3 k.)

od paczki zawierającej po 10 sztuk papierosów gatunku

klasy C. . . . . . . 40 f. (60 h.)
klasy B. . . . . . . 24 f. (36 h.)
klasy A. . . . . . . 16 f. (24 h.)

(2) Opłata od paczek tytoniu krajanego większej wagi (art. 5), względnie papierosów w większej ilości wzrasta w odpowiednim stosunku wielokrotności opłaty w ustępie pierwszym oznaczonej.

(3) Opłatę w walucie koronowej wolno uiścić tylko od tych zapasów, które w myśl artykułu 1, ust. 1 zgłoszono w jednym z Inspektoratów na obszarze b. okupacji jenerał-gubernatorstwa lubelskiego.

Art. 4.

(1) Jako „zagraniczny przedni“ oznaczy się tytoń rosyjski „wyższego“ i „pierwszego“ gatunku w oryginalnem opakowaniu, oklejonem rosyjską banderolą; gatunek „zagraniczny średni“ tworzą wszelkie inne niekrajowego pochodzenia tytonie krajane. Jako tytoń „krajowy“ oznaczy się tytoń krajowych plantacji za wyjątkiem t. zw. żyłki t. j. okruchów korzeni i łodyg tytoniowych. Gdyby pomiędzy oznaczeniem na rosyjskiej banderoli i na oryginalnem opakowaniu paczki zachodziła różnica, przyjmie się to oznaczenie, które podaje wyższy gatunek.

(2) Gatunki papierosów winny w zasadzie (ust. 4) odpowiadać gatunkom klas papierosów, wprowadzonych przez Państwowy monopol tytoniowy. Papierosy klasy C winny zawierać wyłącznie tylko zagraniczny tytoń krajany. Papierosy klasy B mogą zawierać przymieszkę w ilości do 70% tytoniu krajowego. Papierosy klasy A mogą zawierać tytoń krajowy. Sprzedaż papierosów zawierających przymieszki a) żyłki, b) surogatów, c) prochu tytoniowego jest zabroniona.

(3) Tytoń krajany nie znajdujący się pod oryginalnem opakowaniem lub banderolą, jak nie mniej wszystkie gatunki papierosów oznacza się w zasadzie według deklaracji interesowanych osób, podanej przy zgłoszeniu (art. 1). Deklarowane gatunki winny atoli odpowiadać w przybliżeniu jakości względnie wartości klas określonych w ustępie pierwszym i drugim.

(4) Dyrekcja monopolu tytoniowego i Inspektoraty (Zarządy) skarbowe, względnie Komisarjaty powiatowe mogą przy użyciu organów straży skarbowej sprawdzić w każdym przypadku, czy podany na rosyjskiej banderoli lub opakowaniu, względnie w deklaracji osób interesowanych gatunek i ilość odpowiadają rzeczywistej jakości i ilości. Na podstawie zbadania upoważnione są powyższe władze i organa nakazać inną klasyfikację tytoniu, lub papierosów. Zażalenia interesowanych w tej mierze rozstrzygnie Dyrekcja monopolu tytoniowego.

Art. 5.

(1) Krajany tytoń wolno sprzedawać tylko w zamkniętych i obanderolowanych paczkach o wadze 50—100—200—400 gramów (1/8 — 1/4 — 1/2 funta rosyjskiego).

(2) Kto posiada tytoń krajany w większych opakowaniach, lub workach, winien już w zgłoszeniu (art. 1) oznaczyć, na jakie jednostki wagi zamierza go przepakować. W tym razie winien właściciel, względnie ten, kto przepakowania dokonał, zamieścić na każdej nowo zrobionej paczce swe nazwisko (firmę). Władze skarbowe, na zlecenie Dyrekcji monopolu tytoniowego, mogą nakazać dokonanie przepakowania pod urzędową kontrolą.

(3) Papierosy wolno sprzedawać tylko w zamkniętych paczkach, zawierających po 10 — 20 — 50 — 100 sztuk.

(4) Waga tytoniu krajanego, użytego do jednego papierosa, nie może być mniejsza od 0,4 grama.

Art. 6.

(1) Cena tytoniu krajanego i papierosów, podlegających zgłoszeniu i opłacie według niniejszego rozporządzenia może być niższą, lecz nie wyższą od następujących norm maksymalnych:

za każdą paczkę o wadze 50 gramów (1/8 część rosyjskiego funta) krajanego tytoniu gatunku:

zagranicznego przedniego . . . 24 Mk. (36 k.)
zagranicznego średniego . . . 16 Mk. (24 k.)
krajowego . . . . . . . . 8 Mk. (12 k.)

za paczkę zawierającą 10 sztuk papierosów gatunku

klasy C. . . . . . 1 Mk. 50 f. (2 k. 25 h.)
klasy B. . . . . . 1 Mk. — f. (1 k. 50 h.)
klasy A. . . . . . . . 80 f. (1 k. 20 h.)

(2) Oznaczone powyżej w walucie koronowej ceny maksymalne obowiązują na obszarze b. okupacji jenerał-gubernatorstwa lubelskiego. Zmiany kursu waluty koronowej pozostają bez wpływu na ceny tych wyrobów tytoniowych.

(3) Rozporządzenie niniejsze nie dotyczy cen wyrobów fabryki tytoniu w Krakowie, względnie fabrykatów austrjackiego monopolu tytoniowego które poddano ostemplowaniu w myśl art. 2. ust. 2.

Art. 7.

(1) Krajany tytoń i papierosy wolno sprzedawać koncesjonowanym handlarzom dopiero po

uiszczeniu przypadającej od tych wyrobów opłaty monopolowej (art. 3).

(2) Dowodem uiszczenia opłaty monopolowej (art. 3) jest znak podatkowy w formie banderoli, którą zaopatrzeć należy każdą paczkę tytoniu krajanego, względnie papierosów w ten sposób, by oklejała zwykłe miejsce otwarcia opakowania.

(3) Na banderoli oznacza się gatunek i wagę względnie ilość zawartych w paczce fabrykatów, oraz ich cenę maksymalną. Paczki o większej, niż wymieniona w art. 6 ust. 1 zawartości, mogą być obwiedzione kilkoma banderolami, które łącznie wskażą ich zawartość i cenę.

(4) Wymienione w art. 1 władze mogą bądź przez własne organa dokonać obanderolowania, bądź też, dostarczając banderoli, zlecić nałożenie jej interesowanym.

Art. 8.

(1) Wwóz tytoniu krajanego i papierosów na obszar, w artykule pierwszym wymieniony, wymaga w każdym przypadku zezwolenia Dyrekcji monopolu tytoniowego, które może być uzależnione od dopełnienia przez interesowanych pewnych warunków, a w szczególności od uiszczenia cła, lub innych opłat. Dyrekcja monopolu tytoniowego będzie w zasadzie udzielać zezwoleń tylko osobom zamierzającym przywieźć te fabrykaty dla monopolu tytoniowego.

(2) Zezwolenia Dyrekcji monopolu tytoniowego wymaga również każdy przewóz z jednej do drugiej miejscowości fabrykatów tytoniowych, które podlegają obowiązkowi zgłoszenia, a które nie są zaopatrzone banderolą (art. 7) lub urzędowym stemplem (art. 2, ust. 2).

Art. 9.

(1) Kto nie zgłasza papierosów, lub tytoniu krajanego, lub nie umieszcza na nich banderoli w przepisanym terminie (art. 1, ust. 3) podlegnie karze grywny do 3000 Mk. (4,500 koron). W tym przypadku niezależnie od kar mogą władze skarbowe cofnąć koncesję na sprzedaż wyrobów tytoniowych.

(2) Kto podaje w zgłoszeniu istotne nieprawdziwości co do wagi i ilości, albo w opakowaniu przez siebie nałożonem umieszcza mniejszą od przepisanej w art. 5 ilość fabrykatu, oraz kto tę ilość uszczupla, względnie jakość obanderolowanych fabrykatów pogarsza, ukarany będzie grzywną do 2000 Mk. (3000 k.).

(3) Kto przywozi lub przewozi tytoń krajany względnie papierosy bez wymaganego w art. 7 zezwolenia podlegnie karze grzywny do 3000 Mk. (4.500 k.).

(4) Tytoń względnie papierosy ulegną w tych przypadkach konfiskacie, a to nawet jeśliby winni przekroczenia nie mogli być ścigani lub uledz karze.

Art. 10.

(1) Kto sprzedaje tytoń krajany lub papierosy po wyższej niż oznaczona na banderoli cenie, ukarany będzie grzywną w myśl obowiązujących postanowień ustawy.

(2) Nadto na żądanie organów skarbowych może być zmuszonym do odprzedania Państwowemu monopolowi po cenach maksymalnych całego posiadanego zapasu tego gatunku fabrykatów, co do których przekroczenia się dopuszczono.

Art. 11.

(1) Kto zaniedbał zgłoszenia posiadanego zapasu lub części zapasu niebanderolowanych tytoniów i papierosów i uiszczenia przypadającej od nich opłaty monopolowej, wolny będzie od kary, jeśli dobrowolnie i zanim organy skarbowe o przekroczeniu powzięły wiadomość, przedstawi do opłaty cały posiadany zapas.

Art. 12.

(1) Rozporządzenie to wchodzi w życie z dniem ogłoszenia. Moc obowiązująca rozporządzenia gaśnie z upływem trzech miesięcy, o ile dalszem rozporządzeniem Ministra Skarbu nie zostanie nadal utrzymaną.

Minister Skarbu:

*(—) Karpiński.*

Dyrektor monopolu tytoniowego:

*(—) Dr. Seeliger.*

**(Monitor Polski Nr. 91 z d. 23/IV—1919 r.).**

# Sprawy walutowe.

## 118.

### STAN EMISJI BILETÓW POLSKIEJ KRAJOWEJ KASY POŻYCZKOWEJ

dnia 20-go kwietnia 1919 roku.

| | | |
|---|---|---|
| Otrzymano emisji Marek Polskich z Berlina . . . | | 1.299.211.000,— |
| Otrzymano emisji Marek Polskich z Warszawy . . . | | 483.300.000,— |
| | Mk. | 1.782.511.000,— |
| Spalono przed 11/11 1918 r. | „ | 4.176.000,— |
| Przeznaczono do spalenia | | 5.300.000.— |
| Pozostałość w Centrali wynosi *) | „ | 405.556.176,50 |
| Pozostałość w Oddziałach wynosi | „ | 59.249.604,50 |
| W obiegu znajduje się . . . | Mk. | 1.308.229.219,— |
| Dnia 11/11 1918 roku obieg wynosił | „ | 880.150.867,50 |
| Od dnia przejęcia Kasy wypuszczono . . . . . . . . . | Mk. | 428.078.351,50 |

*) W tej sumie Mk. 42.000.000,— bardzo zniszczonych.

Za Naczelnego Dyrektora:

*(—) J. Zarzycki.*

Główny Skarbnik:

*(—) Marjan Karpus.*

Warszawa, dn. 22-go kwietnia 1919 r.

# Prawo ubezpieczeniowe.

## 119.

### ROZPORZĄDZENIE.

Rozporządzenia Ministra Skarbu: z dnia 31 grudnia 1918 (Monitor Polski Nr. 241) o wzięciu pod nadzór Ministerstwa Skarbu Towarzystw Zagranicznych Ubezpieczeń i z dnia 1-go marca 1919 („Monitor Polski" Nr. 51) o tymczasowych przepisach dla tychże Towarzystw rozszerzają się na cały obszar Galicji.

Warszawa, dn. 9 kwietnia 1919 r.

Minister Skarbu:
(—) *Karpiński.*

## 120.

### ROZPORZĄDZENIE

**w sprawie utworzenia Rady do Spraw Ubezpieczeń Prywatnych przy Urzędzie Nadzoru nad Prywatnemi Towarzystwami Ubezpieczeń.**

Art. I.

Dla konsultacji w sprawach ubezpieczeniowych powołuje się przy Urzędzie Nadzoru nad Prywatnemi Towarzystwami Ubezpieczeń Rada do spraw Ubezpieczeń, jako organ doradczy.

Art. II.

Rada do Spraw Ubezpieczeń składa się: z przewodniczącego Dyrektora Urzędu Nadzoru nad Prywatnemi Towarzystwami Ubezpieczeń, następnie dwóch delegatów od Ministerstwa Skarbu, jednego od Ministerstwa Przemysłu i Handlu, jednego od Ministerstwa Sprawiedliwości i pięciu przedstawicieli krajowych przedsiębiorstw Ubezpieczeniowych.

Art. III.

Delegaci Rady od krajowych przedsiębiorstw Ubezpieczeniowych są wybierani przez Związek Polskich Instytucji Ubezpieczeniowych i zatwierdzani przez p. Ministra Skarbu.

Art. IV.

Delegaci innych Ministerstw, oprócz wymienionych w art. II, biorą udział w posiedzeniach Rady, w razie, gdyby omawiane sprawy miały jakąkolwiek styczność ze sprawami należącemi do ressortu tych Ministerstw.

Art. V.

Na posiedzenia Rady mogą być zapraszani dla dania wyjaśnień osoby zainteresowane, lub rzeczoznawcy.

Art. VI.

Posiedzenia Rady odbywają się w miarę potrzeby i w zależności od ilości spraw do rozstrzygnięcia. Posiedzenia są zwoływane przez przewodniczącego i uważają się za prawomocne przy obecności pięciu członków Rady.

Art. VII.

Wszelkie sprawy na posiedzeniach są rozstrzygane większością głosów. W razie podzielenia się głosów przeważa głos przewodniczącego. Uchwały Rady powzięte większością głosów będą uważane za wyraz jej opinji — mniejszości jednak służy prawo, aby jej opinja była również podaną do wiadomości p. Ministra.

Art. VIII.

Do obowiązków Rady należy:

1) określenie systemu powstawania zakładów ubezpieczeniowych,
2) opinjowanie o przedłożonych do zatwierdzenia statutach, warunkach polisowych etc. powstających zakładów ubezpieczeniowych,
3) rozpoznawanie i opinjowanie o przedstawionych do zatwierdzenia podstawach matematycznych obliczeń ubezpieczeń na życie,
4) współudział w opracowaniu projektów rozporządzeń Nadzoru Państwowego, dotyczących Prywatnych Ubezpieczeń,
5) współudział w wypracowaniu wzorów rocznych sprawozdań, bilansów, oraz statystycznych wiadomości, obowiązujących zakłady ubezpieczeniowe i przedstawianych Urzędowi Nadzoru przez Towarzystwa Ubezpieczeń,
6) zebranie materjałów i przygotowawcze prace w celu opracowania projektów praw ubezpieczeniowych, prywatnego, regulującego umowę ubezpieczeniową i podatkowego,
7) współudział w opracowaniu urzędowych rocznych publikacji Urzędu Nadzoru nad Prywatnemi Towarzystwami Ubezpieczeń, dotyczących całokształtu sprawy ubezpieczeniowej w Państwie,
8) określenie wysokości procentowej opłaty od rocznych wpływów premji, pobieranej od Towarzystw Ubezpieczeń na koszta Państwowego Nadzoru nad Prywatnemi Towarzystwami Ubezpieczeń. (art. 559 t. V. Zb. Pr.),
9) powzięcie uprzedniej decyzji co do zamknięcia przedsiębiorstw ubezpieczeniowych w wypadkach, przewidzianych przez prawo cywilne i statuty zakładów ubezpieczeniowych i
10) rozpatrywanie wszelkiego rodzaju spraw, które Urząd Nadzoru nad Prywatnemi Towarzystwami Ubezpieczeń będzie uważać za potrzebne przedłożyć do zaopinjowania Radzie.

Art. IX.

Uchwały nabierają mocy obowiązującej w razie zatwierdzenia przez Ministra Skarbu.

Warszawa, dnia 14/IV 1919 r.

**Minister Skarbu:**
(—) *Karpiński.*

Za Dyrektora Urzędu Nadzoru nad Prywatnemi Towarzystwami Ubezpieczeń.
(—) *P. Skarga.*

# Sprawy gospodarcze władz państwowych.

## 121.

### ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SKARBU.

Do wszystkich Urzędów podległych Ministerstwu Skarbu:

Polecam podległym mi Urzędom powierzać zlecenia bankowe, jak: przekazywanie pieniędzy, kupno papierów i zamianę pieniędzy tylko Polskiej Krajowej Kasie Pożyczkowej (w przyszłości Bankowi Polskiemu), która jest centralnym bankiem państwowym. Tylko w tych miejscowościach, gdzie niema jeszcze Oddziałów P. K. K. P., mogą być pewne zlecenia powierzane bankom prywatnym.

Warszawa, d. 22 kwietnia 1919 r.

Minister Skarbu:
*(—) Karpiński.*

## 122.

### ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

**w sprawie utworzenia komisji dla kontroli zużytkowania i rozdziału gmachów państwowych.**

**Art. 1.**

W celu dokonania kontroli dotychczasowego zużytkowania i rozdziału gmachów państwowych powołane będą za wzajemnem porozumieniem przez Ministrów Rolnictwa i Dóbr Państwowych, Spraw Wojskowych i Spraw Wewnętrznych komisje, pod przewodnictwem delegata Ministerstwa Rolnictwa i Dóbr Państwowych, złożone w równej liczbie z przedstawicieli wymienionych ministerstw.

Art. 2.

Komisje te będą miały za zadanie sprawdzić sposób zużytkowania gmachów, zajmowanych przez urzędy i instytucje państwowe cywilne i wojskowe, i poczynić własną władzą niezbędne tymczasowe zarządzenia w celu osiągnięcia słusznego podziału i należytego zużytkownia gmachów.

Sprawozdanie ze swych czynności oraz wnioski złożą komisje Ministrowi Rolnictwa i Dóbr Państwowych.

**Art. 3.**

Wszystkie władze państwowe zarówno cywilne, jak i wojskowe winny okazywać komisjom niezbędną pomoc i współdziałanie oraz wykonywać ich zarządzenia.

Art. 4.

Wykonanie niniejszego rozporządzenia powierza się Ministrowi Rolnictwa i Dóbr Państwowych, który udzieli komisjom potrzebnych instrukcji.

Warszawa, dnia 4 marca 1919 r.

Prezydent Ministrów:
*(—) I. J. Paderewski.*

Minister Rolnictwa i Dóbr Państwowych:
*(—) Janicki.*

(Dz. Pr. Nr. 24 z dn. 12 marca, poz. 238).

## 123.

### ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

**w sprawie eksmisji w drodze administracyjnej osób i instytucji, zajmujących bez należytej podstawy prawnej pomieszczenia w gmachach państwowych.**

Art. 1.

Osoby i instytucje, które bez należytej podstawy prawnej zajmują pomieszczenia w gmachach państwowych, winny niezwłocznie na żądanie Ministerstwa Rolnictwa i Dóbr Państwowych opróżnić zajmowane pomieszczenia.

Art. 2.

W razie niewykonania dobrowolnie żądania Ministerstwa Rolnictwa i Dóbr Państwowcyh w oznaczonym terminie — Ministerstwo Rolgictwa i Dóbr Państwowych władne będzie dokonać eksmisji w drodze administracyjnej za pośrednictwem organów Ministerstwa Spraw Wewnętrznych.

Art. 3.

Wykonanie niniejszego rozporządzenia powierza się Ministrowi Rolnictwa i Dóbr Państwowych w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych.

Warszawa, dnia 4 marca 1919 r.

Prezydent Ministrów:
*(—) I. J. Paderewski.*

Minister Rolnictwa i Dóbr Państwowych:
*(—) Janicki.*

Minister Spraw Wewnętrznych:
*(—) S. Wojciechowski.*

(Dz. Pr. Nr. 27 z dn. 12 marca, poz. 239).

# Skarbowość związków samorządnych.

## 124.

### ROZPORZĄDZENIE

**o wysokości dodatków krajowych do państwowych podatków na potrzeby Galicji w r. 1919.**

Na pokrycie potrzeb Galicji w r. 1919 upoważnia się Wydział Krajowy Galicji i Lodomerji wraz z W. Ks. Krakowskiem do pobierania dodatków krajowych do państwowych podatków w czasie od 1-go styoznia 1919 r. do 31 grudnia 1919 r. według następującej skali:

a) po 72 h. od każdej korony całej przypisanej należytości w państwowym podatku gruntowym, domowo-czynszowym, domowo-klasowym i w 5% podatku od domów wolnych od podatku czynszowego;
b) po 78 h. od każdej korony całej przypisanej należytości w państwowych podatkach bezpośrednich osobistych wprowadzonych ustawą z 25 października 1896 r. Dz. Ustaw Państwa Nr. 220, z wyjątkiem podatku dochodowego, unormowanego ustawą z 23 stycznia 1914 r. Dz. U. P. Nr. 13.

Dan w Warszawie, dnia 4 lutego 1919 r.

Naczelnik Państwa:
*(—) J. Piłsudski.*

Za Prezydenta Ministrów:
*(—) S. Wojciechowski.*

(Dz. Pr. Nr. 14 z d. 8 lutego 1919 r., poz. 189).

# Bilans Polskiej Krajowej

## Aktywa. dnia 31 Marca

| | Warszawa | | Oddziały | | Razem | |
|---|---|---|---|---|---|---|
| Banknoty polskie: | | | | | | |
| 1) w P. K. K. P. . . . . . | 205,713,916 | — | 61,029,508 | 50 | 266,743,424 | 50 |
| 3) „ bankach w depozycie . . | 20,350,000 | — | 745,188 | — | 21,095,188 | — |
| Bilon żelazny . . . . . . | 4,420,329 | 78 | 345,684 | 45 | 4,766,014 | 23 |
| Złoto i srebro dla B-ku Polskiego: | | | | | | |
| 1) złoto . . . . . . | 3,694,838 | 02 | 2,578 | 50 | 3,697,416 | 52 |
| 2) srebro i bilon . . . . | *) 4,162,320 | 20 | 9,823 | 24 | 4,172,143 | 44 |
| Pieniądze obce . . . . . . | 25,286,111 | 30 | 15,450,533 | 02 | 40,736,644 | 32 |
| Banki: | | | | | | |
| 1) banki niemieckie . . . | 787,074,113 | 49 | 500,000 | — | 787,574,113 | 49 |
| 2) inne banki . . . . | 3,903,198 | 89 | — | — | 3,903,198 | 89 |
| Komisja Odszkodowań . . . . | 24,501,722 | 67 | — | — | 24,501,722 | 67 |
| Wydział żeglugi niemieckiej . . . | 8,461,773 | — | — | — | 8,461,773 | — |
| Rachunki w likwidacji . . . . | 1,065,245 | 87 | — | — | 1,065,245 | 87 |
| Pożyczki: | | | | | | |
| 1) Skarbowi Państwa . . . | 400,000,000 | — | — | — | 400,000,000 | — |
| 2) miastom . . . . . | 115,984,022 | 23 | 30,785,434 | 58 | 146,769,456 | 81 |
| 3) urzędowi zbożowemu . . | 26,802,110 | 61 | — | — | 26,802,110 | 61 |
| 4) cukrowniom . . . . | 2,999,559 | 25 | — | — | 2,999,559 | 25 |
| 5) różne r-ki towarowe . . . | 1,272,711 | 50 | 259,799 | -- | 1,532,510 | 50 |
| 6) otw. kred. zabezp. pap. . . | 5,395,044 | 70 | 397,809 | 03 | 5,792,853 | 73 |
| 7) poż. term. na zast. pap. . . | 1,064,238 | 70 | 1,847,000 | — | 2,911,238 | 70 |
| 8) „ „ „ „ rubli i pien. obcych | 248,651 | 50 | 2,584,600 | 43 | 2,833,251 | 93 |
| Weksle zdyskontowane . . . . | 3,510,308 | 68 | — | — | 3,510,308 | 68 |
| Papiery własne . . . . . | 276,735 | 72 | 15,134 | 40 | 291,870 | 12 |
| Oddziały . . . . . . . | 74,031,376 | 10 | 4,525,170 | 81 | 78,556,546 | 91 |
| Weksle inkasowe . . . . . | 611,436 | 10 | 233,944 | 34 | 845,380 | 44 |
| Koszty handlowe . . . . . | 963,126 | 67 | 433,581 | 16 | 1,396,707 | 83 |
| Inkaso Nostro . . . . . | 869,872 | 56 | 957,245 | — | 1,827,117 | 56 |
| Rachunki przejściowe . . . . | 1,772,878 | 60 | 521,285 | 53 | 2,294,164 | 13 |
| | 1,724,435,642 | 14 | 120.644.319 | 99 | 1,845,079,962 | 13 |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| Na poczet pożyczek przejętych dnia 11 listopada 1918 r. wpłynęło do dnia 31 marca 1919 r. . . . | | | M. | 35,526,255 97 |
| *) Niezależnie od wykazanego w bilansie srebra i bilonu dla Banku Polskiego w kwocie . . . . . | M. | 4,162,320 | 20 | |
| w Centrali znajduje się jeszcze nieprzeliczonego srebra płg. odnośnych deklaracji, na sumę . . . . | „ | 7,325,000 | — | |
| razem | M. | 11,487,320 | 20 | |

# Kasy Pożyczkowej

## 1919 roku.

## Pasywa.

| | Warszawa | | Oddziały | | Razem | |
|---|---|---|---|---|---|---|
| Banknoty polskie: | | | | | | |
| drukowane w Berlinie . . . | 1,295,035,000 | — | — | — | 1,295,035,000 | — |
| „ „ Warszawie . . . | 216,000,000 | — | — | — | 216,000,000 | — |
| Fundusz rezerwowy . . . . | 7,520,000 | — | — | — | 7,520,000 | — |
| Rezerwa kosztów emisji . . . . | 1,707,463 | 50 | — | — | 1,707,463 | 50 |
| Rezerwa należności wątpliwych . . . | 5,000,000 | — | — | — | 5,000,000 | — |
| Rezerwa bilonu żelaznego . . . | 3,863,642 | 70 | — | — | 3,863,642 | 70 |
| Rachunki bieżące . . . . . . | 172,510,214 | 13 | 37,431,180 | 63 | 209,941,394 | 76 |
| Różne pozostałości . . . . . . | 1,475,896 | 95 | — | — | 1,475,896 | 95 |
| Banki . . . . . . . . | 5,417,943 | 52 | — | — | 5,417,943 | 52 |
| Oddziały . . . . . . . | 8,915,724 | 29 | 77,511,325 | 12 | 86,427,049 | 41 |
| Procenty . . . . . . . | 3,273,783 | 26 | 64,980 | 10 | 3,338,763 | 36 |
| Prowizja . . . . . . . | 138,436 | 16 | 49,379 | 77 | 187,815 | 93 |
| Inkaso Loro . . . . . . | 1,467,028 | 22 | 1,170,083 | 43 | 2,637,111 | 65 |
| Przekazy na Kasę . . . . . | 347,514 | 64 | 1,039,974 | 53 | 1,387,489 | 17 |
| Pobrane podatki . . . . . | 3,363 | 62 | 3,080 | 85 | 6,444 | 47 |
| Rachunki przejściowe . . . . | 1,759,631 | 15 | 3,374,315 | 56 | 5,133,946 | 71 |
| | 1,724,435,642 | 14 | 120,644,319 | 99 | 1,845,079,962 | 13 |

| | | | |
|---|---|---|---|
| Banknoty polskie przyjęte przez Kasę . . . . . . | M. | 1,511,035,000 | — |
| W skarbcach i kasach znajduje się . . . . . . . | „ | 287,838,612 | 50 |
| pozostaje w obiegu . . | M. | 1,223,196,387 | 50 |

Za Naczelnego dyrektora: **Józef Zarzycki.**

Główny księgowy: **Michał Gawroński.**

# BILANS

## Towarzystwa Oszczędnościowo-pożyczkowego w Koninie

### d. 1 Stycznia 1919 r.

| Stan bierny. | Pozycje markowe | | Pozycje rublowe | | Stan czynny. | pozycje markowe | | Pozycje rublowe | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| Udziały . . . . . . . | 21883 | 34 | 153404 | 11 | Gotówka . . . . . . . | 49989 | 01 | 345930 | 10 |
| Kapitał zapasowy . . . . | — | — | 11453 | 45 | Lokaty . . . . . . . | 83053 | 95 | 418972 | 29 |
| „ wątpliwych pożyczek . . | — | — | 11667 | 25 | Procentowe papiery . . . . | — | — | 1500 | — |
| „ rezerwowy . . . . . | — | — | 3025 | 93 | Pożyczki . . . . . | 313654 | 50 | 579553 | 06 |
| „ dobroczynny . . . | — | — | 3 | 25 | Nieruchomości . . . . | 9937 | 25 | 19014 | 44 |
| „ amortyzacji domu . . | 993 | 72 | 5468 | 23 | Ruchomości . . . . . . | 120 | — | 234 | 37 |
| „ kasy przezorności . . | 1575 | 49 | 3242 | 42 | | | | | |
| Wkłady . . . . . . . | 356840 | 03 | 799268 | 27 | | | | | |
| Depozyty . . . . . . | — | — | 353131 | 37 | | | | | |
| Długi . . . . . . . . | 67386 | 30 | 861 | — | | | | | |
| Sumy przechodnie . . . . | 6724 | 71 | 8224 | 59 | | | | | |
| Zysk . . . . . . . | 1351 | 12 | 15450 | 39 | | | | | |
| | 456754 | 71 | 1365204 | 26 | | 456754 | 71 | 1365204 | 26 |

# Rachunek zysków i strat.

| | Pozycje markowe | | Pozycje rublowe | |
|---|---|---|---|---|
| Zysk roku poprzedniego . . . | — | — | 15128 | 22 |
| **Wpływy r. 1918** | | | | |
| 0/0 od pożyczek . . . . | 22239 | 90 | 28788 | 13 |
| 0/0 od lokat . . . . . | 14220 | 18 | 15891 | 48 |
| Zw. ot kosztów sądowych . . | — | — | 334 | 49 |
| Zwrot pożyczek odpisanych na straty . . . . . . | — | — | 219 | — |
| Różnych . . . . . . | 540 | 11 | 1031 | 02 |
| Dochód z domu . . . . . | 281 | 86 | 310 | — |
| | 37282 | 05 | 61702 | 34 |

| | Pozycje markowe | | Pozycje rublowe | |
|---|---|---|---|---|
| **Z zysków r. 1918** | | | | |
| Pensje administracji . . . | 17338 | 72 | — | — |
| Księgi, komorne, opał, inne . . | 6014 | 13 | 2618 | 39 |
| Patent i podatki . . . . | 3834 | — | — | — |
| 0/0 od wkładów i długów . . | 8744 | 08 | 26005 | 34 |
| powątpliwe pożyczki . . . | — | — | 2500 | — |
| | 35930 | 93 | 31123 | 73 |
| **Z zysków r. poprzedniego** | | | | |
| Na dywidendę . . . . . | — | — | 4982 | 16 |
| Na kapitał zapasowy, rezerwowy i inne . . . . . . . | — | — | 7647 | 31 |
| Różnym instytucjom . . . | — | — | 2498 | 75 |
| Zyski . . . . . . . . | 1351 | 12 | 15450 | 39 |
| | 37282 | 05 | 61702 | 34 |

# STAN RACHUNKÓW

## Tow. Akc. „Warszawski Lombard Prywatny"

### 31 Marca 1919 r.

| Stan czynny. | Marki | fen. | Stan bierny. | Marki | fen |
|---|---|---|---|---|---|
| Kasa i instytucje kredytowe . . | 128928 | 36 | Kapitał zakładowy . . . . | 1080000 | — |
| Zaliczenia . . . . . . | 1337159 | 06 | „ zapasowy . . . . | 82000 | — |
| Papiery publiczne . . . . . | 66304 | 94 | Fundusz rezerwowy . . . . | 15000 | — |
| Wniosek członków W. T. W. Kr. . | 6480 | — | Kasa przezorności i pomocy . . | 43299 | 30 |
| Procent od pożyczek . . . | 4348 | 58 | Różni wierzyciele . . . | 126124 | 50 |
| Koszty licytacyjne . . . . | 511 | 38 | Zobowiązania wekslowe . . | 171232 | — |
| Różni dłużnicy . . . . | 44493 | 88 | Dywidenda niepodniesiona . . | 80902 | 80 |
| Ruchomości . . . . | 6 | 48 | Dochody . . . . . . . | 46133 | 52 |
| Wydatki bieżące . . . . | 54839 | 44 | | | |
| Sumy przechodnie . . . . . | 1620 | — | | | |
| | 1644692 | 12 | | 1644692 | 12 |

# STAN RACHUNKÓW
# BANKU HANDLOWEGO W WARSZAWIE

**28 Lutego 1919 r.**

## Stan Czynny.

| | | Ruble | kop. |
|---|---|---|---|
| 1 | Gotowizna w kasie . . . . . . | 17.254.034 | 77 |
| 2 | Gotowizna w Bankach . . . . . | 39.372 379 | 30 |
| 3 | Skup weksli . . . . . . . . . | 49.545 813 | 28 |
| 4 | Weksle złożone do zainkasowania | 8.782.421 | 90 |
| 5 | Skup papierów publ. wylos. i kuponów bieżących . . . . . . . | 191.713 | 54 |
| 6 | Pożyczki na zastaw papierów publicznych . . . . . . . . . | 14 951 263 | — |
| 7 | Papiery publiczne własne . . . | 6.239.608 | 21 |
| 8 | Papiery publiczne nabyte z Fund. Rezerw. . . . . . . . . . . | 10 069.866 | 39 |
| 9 | Traty, weksle i monety zagraniczne | 335 376 | 90 |
| 10 | Korespodenci: a) Ich rachunki . . | 106.085.040 | 05 |
| | b) Nasze rachunki . | 2.268.116 | 11 |
| | po za tem poręczenia R. 11.755.952,86 | | |
| 11 | Rachunek z oddziałami Banku . . | 31.898.212 | 75 |
| 12 | Wekse protestowane . . . . . . | 837.057 | 03 |
| 13 | Wydatki bieżące za 1918 rok . . | 2.324.445 | 27 |
| 14 | " " " 1919 " . . | 452.220 | 32 |
| 15 | Wydatki zwrotne . . . . . . . | 12.651 | 29 |
| 16 | Nieruchomości . . . . . . . . | 2.582.331 | 51 |
| 17 | Rachunki przechodnie . . . . . | 5 203.088 | 40 |
| | | 298 405.64 | 02 |

## Stan Bierny.

| | | Ruble | kop. |
|---|---|---|---|
| 1 | Kapitał zakładowy . . . . . . | 20.000.000 | — |
| 2 | Fundusz rezerwowy . . . . . . | 10.083.799 | 19 |
| 3 | Rezerwa specyalna . . . . . . | 283.418 | 91 |
| 4 | Kasa Przez. i Pomocy R. 943.544.91 z tego nabyto papierów za R. 774.247.64 | 169.297 | 27 |
| 5 | Wkłady: a) Na rachunki przekazowe | 80.632 018 | 13 |
| | b) Na lokacyę . . . . . | 25 451.551 | 74 |
| 6 | Korespondenci: a) Ich rachunki | 79.256 044 | 44 |
| | b) Nasze rachunki . | 18.495 814 | 80 |
| | po za tem poręczenia R. 11.755.952,86 | | |
| 7 | Rachunek z oddziałami Banku . . | 34.648.860 | 64 |
| 8 | Weksle redyskontowane w Banku Państwa . . . . . . . . . | 6 493.123 | 90 |
| 9 | Rachunki w Banku Państwa . . . | 15.577.963 | 54 |
| 10 | Dywidenda od akcji niepodniesiona | 77.955 | — |
| 11 | Procenty i komis za 1918 rok . . | 5.324.910 | 79 |
| 12 | " " " " 1919 " . . | 436.069 | 40 |
| 13 | Rachunki przechodnie . . . . . | 5.474.812 | 27 |
| | | 298.405.640 | 02 |

UWAGA: Do powyższego zestawienia wzięto dane z bilansu oddziału w Piotrogradzie z dn. 31 Grudnia 1916 r. oraz z bilansu oddz. w Kijowie z dn. 31 Grudnia 1918 roku.

# Tow. Akc. Warszawskiej Fabryki Perfum FRYDERYK PULS w Warszawie.

## Rachunek strat i zysków za 1918 r. (18-ty operacyjny).

**Straty.**

| | |
|---|---|
| Straty z 1917 roku . . . | 19.543 19 |
| Ogólne koszty handlowe . . . | 536.445.04 |
| Składki i zapomogi . . . | 3.223 50 |
| Procenty . . . . . | 14.562.50 |
| Zysk . . . . . | 9 905.79 |
| | Mk. 583.680.02 |

**Zyski.**

| | |
|---|---|
| Ogólny dochód w 1918 r. . . . . | 583.680.02 |
| | Mk. 583.680 02 |

## Bilans na 1 Stycznia 1919 roku.

**Aktywa.**

| | |
|---|---|
| Gotowizna i papiery wartościowe . . | 148 769 39 |
| Towary . . . . . . | 260.375.50 |
| Dłużnicy . . . . . | 265 300.67 |
| Inwentarz ruchomy . . . . | 2 205 |
| Nieruchomości i maszyny . . . | 1.142 900.43 |
| | Mk 1.819.550 99 |

**Pasywa.**

| | |
|---|---|
| Kapitał zakładowy . . . . . | 1.296.000— |
| „ zapasowy . . . . . | 37.421.03 |
| „ amortyzacyjny . . . . | 177.520.64 |
| Wierzyciele . . . . . | 296.703.53 |
| Zysk . . . . . . | 9 905 79 |
| | Mk. 1.819.550 99 |

# BILANS

## Warszawskiego Towarzystwa Wzajemnego Kredytu

### Istniejącego od roku 1872. Plac Warecki Nr. 7.

*z dnia 31 marca 1919 roku.*

| | | Marki | fen. | Ruble | kop. |
|---|---|---|---|---|---|
| | **Stan Czynny.** | | | | |
| 1 | Kasa (Gotowizna) | 2053993 | — | 1000163 | 56 |
| 2 | Monety zagraniczne | — | — | 48225 | 40 |
| 3 | Rachunek bieżący warunkowy w Warsz. Kant. Banku Państwa | — | — | 47771 | 53 |
| | Rachunki bieżące u innych wymagane na żądanie | 7345 | 05 | 107191 | 08 |
| | Skup kuponów i pap. publ. wylosow. | — | — | 65746 | 36 |
| 4 | Papiery publiczne, własność funduszu zapasowego, wartości nominalnej rb. 123684 — po cenie kupna | — | — | 1147238 | 45 |
| | Papiery publiczne, własność funduszu przezorn. i pomocy, wartości nominalnej rb. 19300 po cenie kupna | — | — | 17271 | 94 |
| | Papiery publiczne własne T-wa | 81617 | 68 | 680006 | 19 |
| 5 | Skup weksli osobistych | 666730 | — | 2037956 | 39 |
| | Skup weksli hypotecznych | 241000 | — | 237155 | 25 |
| 6 | Weksle protestowane | — | — | 25552 | 01 |
| 7 | Należności zabezpieczone hypotecznie | — | — | 116474 | 41 |
| 8 | Pożyczki na zastaw papierów publicznych | 85351 | 75 | 17158 | 50 |
| 9 | Otwarte kredyty zabezpieczone wekslami | — | — | — | — |
| | „ „ „ papierami publicznemi | 869646 | 96 | 403183 | 38 |
| | „ „ „ kaucjami hypotecznemi | — | — | 251234 | 67 |
| 10 | Korespondenci | 147087 | 05 | 232014 | 87 |
| 11 | Nieruchomość Towarzystwa | 127 | 45 | 292413 | 30 |
| 12 | Ruchomości Towarzystwa | — | — | 1 | — |
| 13 | Wydatki zwrotne | 226708 | 77 | 18619 | 96 |
| 14 | Zaliczenia Uczestnikom Funduszu Przezorności | 41151 | 80 | 7326 | 01 |
| 15 | Koszty handlowe | 92508 | 69 | 1025 | — |
| 16 | Procenty płacone przez Towarzystwo | 2697 | 09 | 23610 | 02 |
| | Niedobór bilansu markowego z 1918 r. | 462111 | 15 | — | — |
| | Ogół stanu czynnego | 4978076 | 44 | 6777339 | 28 |
| | Ogół stanu czynnego w markach | 19617129 | 28 | — | — |
| | **Stan Bierny.** | | | | |
| 1 | Wnioski 10% Uczestników (Kapitał Obrotowy) | 10150 | — | 994355 | — |
| 2 | Fundusz zapasowy | — | — | 1225167 | 08 |
| 3 | Fundusz przezorności i pomocy pracowników | 18801 | 10 | 39853 | 42 |
| 4 | Kapitały na lokacji | 345738 | 85 | 1798795 | 04 |
| 5 | Rachunki przekazowe za okazaniem | 4358535 | 79 | 58356 | 46 |
| | „ „ za 5 dni wypow. | — | — | 149322 | 80 |
| 6 | Reeskonta skupionych weksli | — | — | 38767 | 76 |
| 7 | Otwarty kredyt w Warsz. Kant. Banku Państwa | — | — | 1061442 | 16 |
| 8 | Korespondenci | 166807 | 16 | 115643 | 09 |
| 9 | Wnioski i dywidenda zmarłych uczestników | — | — | 31340 | 58 |
| 10 | Dywidendy nieodebrane | — | — | — | — |
| 11 | Podatki skarbowe od procentów i zysków | 237 | 86 | 1879 | 73 |
| 12 | Rachunki przechodnie | 31365 | 66 | 901361 | 37 |
| 13 | Procent i prowizja na rok przyszły | 9966 | 15 | 17927 | 35 |
| 14 | Procenty i prowizja | 36473 | 87 | 17969 | 63 |
| 15 | Wpływy od dłużników za weksle odpisane na straty | — | — | 4815 | 73 |
| 16 | Nadzwyczajna rezerwa na ewentualne straty | — | — | 102000 | — |
| | Przewyżka bilansu rublowego z r. 1918 | — | — | 213940 | 33 |
| 17 | Zysk za rok 1918 | — | — | 4401 | 75 |
| | Ogół stanu biernego | 4978076 | 44 | 6777339 | 28 |
| | Ogół stanu biernego w markach | 19617129 | 28 | — | — |
| | **Depozyty w papierach publicznych.** | | | | |
| | Do dyspozycji Towarzystwa | 151000 | — | 2463168 | — |
| | Do przechowania | 398672 | — | 3331842 | 02 |
| | Ogół depozytów | 549672 | — | 5795010 | 02 |
| | Ogół depozytów w markach | 13066893 | 64 | — | — |
| | Rachunki przekazowe w markach niem. | — | — | — | — |
| | Kapitały na lokacji w markach niem. | — | — | — | — |
| | Razem w markach niem. | — | — | — | — |

# BILANS

## Warsz. Tow. Akc. Handlu Towarami Aptecznymi dawniej Zjednoczeni Aptekarze i Ludwik Spiess i Syn w Warszawie na dzień 31 Grudnia 1917 r.

| STAN CZYNNY. | Marki | f. | STAN BIERNY. | Marki | k. |
|---|---|---|---|---|---|
| Rachunek ruchomości . . . | 243,490 | 33 | Rachunek kapitału zakładowego 4000 sztuk akcji po rb. 250 . . . | 2,160,000 | — |
| „ nieruchomości . . . | 1,208,758 | 91 | „ kapitału zapasowego . . | 355,507 | 47 |
| „ Kasy gotówka w kasie . . | 538,287 | 90 | „ kapitału specjaln. rezerwowego | 175,969 | 93 |
| „ „ „ na rach. bież w bankach . | 194,116 | 21 | „ kapitału amortyzacyjnego. . | 664,630 | 90 |
| „ weksli w portfelu . . | 11,780 | 30 | „ kapitału do rozporządzenia pp. akcjonarjuszów . . . | 170,640 | — |
| „ papierów wart. nom. rb. 36.650 | 62,586 | 54 | „ Dywidendy: pozostałość dywid. nieodebr. | 21,848 | 40 |
| „ dłużników . . . . | 1,967,240 | 17 | „ wierzycieli . . . | 2,287,576 | 47 |
| „ podatków . . . . | 343 | 31 | „ długów hypotecznych . . | 414,447 | 06 |
| „ towarów . . . . | 2,710,625 | 25 | „ funduszu pomocy dla zapomóg i emeryt. robotnik. i współpracowników Towarzystwa | 5,021 | 80 |
| | | | „ sum przechodnich . . | 2,446 | 98 |
| | | | Zysk netto . . . . | 679,139 | 91 |
| Mk. . . . | 6,937,228 | 92 | Mk. . . . | 6,937,228 | 92 |

## Rozdział czystego zysku za rok 1917.

| | | Marki. | f. | Marki | f. |
|---|---|---|---|---|---|
| Czysty zysk . . . . . . . . . . . | | | | 679,139 | 91 |
| Amortyzacja: | | | | | |
| ruchomości i utensylji . . . . . | 10% od Mk. 243,490.33 | 24,349 | 03 | | |
| nieruchomości . . . . . . | 5% „ „ 863,453.52 | 43,172 | 68 | 67.521 | 71 |
| | | | | 611,618 | 20 |
| Rozdział: | | | | | |
| Podatek skarbowy . . . . . . . . . . | | 119,000 | — | | |
| 10% dla Zarządu Towarzystwa . . . . . . . . | | 58,103 | 73 | | |
| Wynagrodzenie Komisji Rewizyjnej . . . . . . . | | 2,500 | — | | |
| Na kapitał zapasowy . . . . . . . . . . | | 30,580 | 91 | | |
| Na kapitał dla rozporządzenia pp. akcjonarjuszów. . . . . . | | 85,000 | — | | |
| Na specjalny kapitał rezerwowy . . . . . . . . | | 29,051 | 87 | | |
| Na fundusz pomocy dla zapomóg i emerytur robotnikom i współpracownikom Towarzystwa . . . . . . . . . | | 17,229 | 34 | | |
| Do rozporządzenia Zarządu . . . . . . . . . | | 65,752 | 35 | | |
| Na cele oświatowe i dobroczynne . . . . . . . . | | 10,000 | — | | |
| Na dywidendę za 1917 r.—po Mk. 48.60 od akcji . . . . . . | | 194,400 | — | 611,618 | 20 |

# BILANS

## Warszawskiego Akcyjnego Towarzystwa Pożyczkowego

### na zastaw ruchomości

### w dniu 28 Lutego 1919 r.

| Stan Czynny. | Marki | f. | Stan Bierny. | Marki | f. |
|---|---|---|---|---|---|
| Gotowizna w kasach i bankach . . | 57,705 | 03 | Kapitał Akcyjny . . . . | 3,240.000 | — |
| Zaliczenia . . . . . | 7,742,251 | 63 | Kapitał Zapasowy . . . . | 1,080,000 | — |
| Papiery wartościowe . . . | 1,665,713 | 53 | Fundusz Rezerwowy . . . | 444,536 | 88 |
| Nieruchomość Nr. 10/1369 w Warszawie | 364,048 | 21 | Fundusz amortyz. nieruchomości. | 133,714 | 32 |
| Nieruchomość Nr. 32/40 w Lodzi. . | 129,107 | 69 | Kaucje Zarządu i Urzędników . | 228,168 | 18 |
| Urządzenia i Ruchomości . . . | 4,349 | 39 | Kasa Przezorności i Pomocy . | 58,521 | 98 |
| Warsz. Tow. Wz. Kred. (wkład czł.) . | 10,800 | — | Banki . . . . . . | 1,605,167 | 90 |
| Różni dłużnicy . . . . | 116,622 | 29 | Długi hipoteczne . . . . | 32,400 | — |
| Wydatki bieżące . . . . | 172,896 | 53 | Akcepty . . . . . | 1,478,018 | — |
| | | | Depozyty Akc. w akcj. Towarzystwa . | 606,960 | — |
| | | | Dywidenda nieodebrana . . . | 104,666 | 61 |
| | | | Różni wierzyciele . . . . | 524,916 | 77 |
| | | | Dochód 1918 r. . . . . | 499,039 | 87 |
| | | | Dochody bieżące . . . . | 227,383 | 79 |
| Mk. . . . | 10.263,494 | 30 | Mk. . . . | 10,263,494 | 30 |

## Zarząd Tow. Akc. Zakładów Chemicznych

# „STREM",

ogłasza niniejszem, że na mocy uchwały Ogólnego Zebrania akcjonarjuszów z dnia 24-go marca 1914 r., zatwierdzonej przez Ministrów Przemysłu i Handlu oraz Skarbu w d. 5 marca r. b. (Dziennik Praw z dnia 5-go kwietnia 1919 r. Nr. 6. Dział II) kapitał zakładowy Towarzystwa ma być powiększony o 475.000. — rub. drogą emisji 1900 nowych akcji III emisji, na które ogłasza się subskrypcja publiczna na warunkach następujących:

1) Nowe akcje będą wypuszczone w ilości 1900 sztuk po cenie nominalnej 250 rub. z doliczeniem premji na kapitał zapasowy w wysokości 22 rub. 50 kop. za każdą akcję;

2) Wpłaty na akcje winny być dokonane gotowizną jednorazowo;

3) Właściciele akcji poprzednich emisji mają pierwszeństwo do nabycia nowych akcji w stosunku 19 nowych akcji na każde 53 akcje poprzednie. Akcjonarjusze, posiadający mniejszą ilość akcji mogą je łączyć dla otrzymania nowych akcji;

4) Akcjonarjusze, życzący sobie nabyć akcje III-ej emisji, winni najpóźniej do dnia 30-go kwietnia 1919 r. włącznie do godziny 1-ej w południe złożyć swoje akcje poprzednich emisji w biurze Zarządu Towarzystwa (Mazowiecka Nr. 7), wraz z wykazem numerów akcji i jednoczesną wpłatą należności za akcje z doliczeniem premji i odsetek od 1 kwietnia do dnia wpłaty w stosunku 6% r., a to celem zaznaczenia na nich o wydaniu nowych akcji;

5) Akcjonarjusze, którzy nie złożą swoich akcji i nie wniosą wpłaty w terminie, wskazanym w p. 4, tracą prawo pierwszeństwa do nabycia akcji III-ej emisji i nierozebrane przez nich akcje podzielone zostaną, na mocy niniejszej subskrypcji pomiędzy nabywców akcji podług uznania Zarządu Towarzystwa;

6) Akcje III-ej emisji opłacone w terminie, biorą udział w dywidendzie od dnia 1 kwietnia 1919 r.;

7) Zapisy na akcje (punkt 5-ty) przyjmowane będą w biurze Zarządu w Warszawie przy ul. Mazowieckiej Nr. 7 od 2 do 5 maja 1919 r. w godzinach między 12 — 1 po południu.

## Zarząd Towarzystwa Akcyjnego budowy i eksploatacji dróg żelaznych dojazdowych

### w KRÓLESTWIE POLSKIEM

zawiadamia p.p. Akcjonarjuszów, że zwyczajne Ogólne Zebranie odbędzie się w dniu 22 Maja r. b. o godzinie 4-ej po poł., w lokalu Zarządu Towarzystwa w Warszawie, przy ulicy Zielnej Nr. 45.

**Porządek dzienny obejmuje:**

1) powiększenie niektórych pozycji budżetowych zatwierdzonego na rok 1919 budżetu,

2) rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania na rok 1918,

3) wnioski Zarządu i

4) wybór 1 Dyrektora Zarządu.

P.p. Akcjonarjusze, życzący wziąć udział w Ogólnem Zebraniu, obowiązani zadość uczynić warunkom § 65 Statutu Towarzystwa.

W razie niezgłoszenia się wymaganej § 67 Statutu Towarzystwa liczby akcjonarjuszów, powtórne Ogólne Zebranie odbędzie się w dniu 5 czerwca 1919 r. i będzie uważane za prawomocne, bez względu na liczbę przybyłych akcjonarjuszów. 3122

## SPRAWOZDANIE
## Polskiej Składnicy w Serocku za 1918 r.

**Bilans do 1 Stycznia 1919 r.**

Stan Czynny: Kasa 5002 mk. 43 f., Towar 8143 mk. 63 f., Dłużnicy 1350 mk. 37 f., razem 14496 mk. 43 f.

Stan Bierny: Udziały 3529 mk. 04 f., Różni 3010 mk., Kap. zapasowy 118 mk. 66 f., rezerwowy 2647 mk. 08 f., R-ek przechodni 963 mk. 55 f., czysty zysk 4228 mk. 10 f., razem 14496 mk. 43 f.

**Rachunek Strat i Zysków.**

Ma: Zysk brutto 9651 mk. 09 f., zwrot kosztów handlowych 384 mk. 30 f., razem 10035 mk. 39 f.

Winien: Pensya i % sklepowej 1389 mk. 88 f., koszt sprowadzenia 1979 mk. 11 f., mieszkanie, opał i światło 834 mk., meble 151 mk., patenty 121 mk. 50 f., Adwokat 250 mk., zarekwirowany towar 619 mk. 50 f., % od pożyczek 229 mk. 92 f., amortyzacja 232 mk. 38 f., czysty zysk 4228 mk. 10 f., razem 10035 mk. 39 f.

Podział czystego zysku: 10% na Kap. zapasowy 422 mk. 81 f., 8% od udziałów 232 mk. 30 f., 2% członkom od wybranego towaru 320 mk. 06 f., gratyfikacja sklepowej 950 mk., na skarb narodowy 500 mk., na Kap. rezerwowy 1802 mk. 93 f., razem 4228 mk. 10 f.

Tłoczono w Drukarni Państwowej, Miodo... N... 100.